Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 1 czerwca 2016 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych — Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW — Europejski nakaz aresztowania — Artykuł 8 ust. 1 lit. c) — Wymóg zamieszczenia w europejskim nakazie aresztowania informacji wskazujących na istnienie „nakazu aresztowania" — Brak wcześniejszego krajowego nakazu aresztowania, odrębnego od europejskiego nakazu aresztowania — Konsekwencje

W sprawie C-241/15

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Curtea de Apel Cluj (sąd apelacyjny w Klużu, Rumunia) postanowieniem z dnia 22 maja 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 maja 2015 r., w postępowaniu w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec:

Niculaie Aurela Boba-Dogiego,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal (sprawozdawca) i E. Jarašiūnas, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: L. Carrasco Marco, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 stycznia 2016 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu rządu rumuńskiego przez R. Radu, A. Buzoianu i R. Mangu, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu węgierskiego przez M.Z. Fehéra, G. Koósa i M.M. Tátrai, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu austriackiego przez G. Eberharda, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez W. Bogensbergera i I. Rogalskiego, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 2 marca 2016 r.,

* Język postępowania: rumuński.

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24) (zwanej dalej „decyzją ramową").

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach postępowania w sprawie wykonania w Rumunii europejskiego nakazu aresztowania wydanego w dniu 23 marca 2015 r. przez Mátészalkai járásbíróság (sąd rejonowy w Mátészalka, Węgry) wobec Niculaie Aurela Boba-Dogiego.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 5–8 i 10 decyzji ramowej stanowią:

„(5) Cel Unii, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, prowadzi do zniesienia ekstradycji między państwami członkowskimi i zastąpienia jej systemem przekazywania osób między organami sądowymi. W dalszej perspektywie wprowadzenie nowego, uproszczonego systemu przekazywania osób skazanych bądź podejrzanych, w celach wykonania wyroku lub wszczęcia postępowania prowadzącego do wydania wyroku w sprawach karnych, stwarza możliwość usunięcia złożoności obecnych procedur ekstradycyjnych i związanej z nimi możliwości przewlekania postępowania. Dominująca do dziś między państwami członkowskimi tradycyjna współpraca w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości powinna zostać zastąpiona przez system swobodnego przepływu orzecznictwa sądowego w sprawach karnych, obejmujący zarówno decyzje prawomocne jak i nieprawomocne.

(6) Europejski nakaz aresztowania, przewidziany w niniejszej decyzji ramowej stanowi pierwszy konkretny środek w dziedzinie prawa karnego wprowadzający zasadę wzajemnego uznawania, którą Rada Europejska określa jako »kamień węgielny« współpracy sądowej.

(7) Jako że cel, jakim jest zastąpienie systemu wielostronnej ekstradycji zbudowany na fundamencie Europejskiej konwencji o ekstradycji z dnia 13 grudnia 1957 r., nie może zostać w sposób wystarczający osiągnięty przez działające jednostronnie państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Rada może przyjąć odpowiednie środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 2 [TUE] i art. 5 [WE]. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, wymienioną w tym ostatnim artykule, niniejsza decyzja ramowa nie wykracza poza środki niezbędne dla osiągnięcia tego celu.

(8) Decyzje w sprawie wykonywania europejskiego nakazu aresztowania należy poddawać należytym kontrolom, co oznacza, że organ sądowy państwa członkowskiego, na terytorium którego osoba, której wniosek dotyczy, została aresztowana, zobowiązany jest do podjęcia decyzji w sprawie przekazania tej osoby.

[…]

(10) Mechanizm europejskiego nakazu aresztowania opiera się na wysokim stopniu zaufania w stosunkach między państwami członkowskimi […]".

4 Artykuł 1 decyzji ramowej, zatytułowany „Definicja europejskiego nakazu aresztowania i zobowiązania do jego wykonania”, stanowi:

„1. Europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną [orzeczenie wydane] przez państwo członkowskie w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego.

2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji ramowej.

3. Niniejsza decyzja ramowa nie narusza obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawnych zawartych w art. 6 [TUE]”.

5 W art. 3, 4 i 4a decyzji ramowej wymieniono przesłanki obligatoryjnej i fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

6 Artykuł 8 decyzji ramowej, zatytułowany „Treść i forma europejskiego nakazu aresztowania”, przewiduje w ust. 1:

„Europejski nakaz aresztowania zawiera następujące informacje podawane zgodnie z formularzem znajdującym się w załączniku:

[…]

c) dowody istnienia podlegającego wykonaniu wyroku, środka zabezpieczającego [nakazu aresztowania] lub jakiegokolwiek innego podlegające[go] wykonaniu orzeczenia […] mającego analogiczny skutek prawny, a wchodząc[ego] w zakres art. 1 i 2;

[…]”.

7 Artykuł 15 decyzji ramowej, zatytułowany „Decyzja o przekazaniu”, stanowi w ust. 2:

„Jeśli wykonujący organ sądowy uważa informacje przekazane przez wydające nakaz państwo członkowskie za niewystarczające do celów podjęcia decyzji o przekazaniu, występuje o bezzwłoczne przekazanie niezbędnych informacji uzupełniających, w szczególności w odniesieniu do art. 3–5 oraz art. 8, oraz może ustalić termin ich otrzymania, z uwzględnieniem konieczności zachowania terminu określonego w art. 17”.

Prawo rumuńskie

8 Legea numărul 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (ustawa nr 302/2004 o międzynarodowej współpracy sądowej w sprawach karnych) z dnia 28 czerwca 2004 r., w brzmieniu obowiązującym w chwili zaistnienia okoliczności faktycznych rozpatrywanych w postępowaniu głównym (*Monitorul Oficial al României*, część I, nr 377 z dnia 31 maja 2011 r.), została uchwalona w szczególności w celu wykonania decyzji ramowej.

Prawo węgierskie

9 Artykuł 25 az Európai Unió tagállamival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (ustawy nr CLXXX z 2012 r. o współpracy w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej) (*Magyar Közlöny* 2012/160) stanowi:

„1) W razie konieczności wszczęcia postępowania karnego przeciwko podejrzanemu sąd niezwłocznie wydaje europejski nakaz aresztowania w celu jego aresztowania w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz przekazania, pod warunkiem że jest to uzasadnione wagą przestępstwa […].

[…]

7) Europejski nakaz aresztowania jest ważny również na terytorium Węgier".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

10 W dniu 23 marca 2015 r. Mátészalkai járásbíróság (sąd rejonowy w Mátészalka) wydał europejski nakaz aresztowania wobec N. Boba-Dogiego, obywatela rumuńskiego, w ramach postępowania karnego wszczętego w związku z popełnieniem przez niego – w dniu 27 listopada 2013 r. na Węgrzech – czynów, które można zakwalifikować jako „ciężkie uszkodzenie ciała".

11 Czyny te mają związek z wypadkiem drogowym na drodze publicznej, w wyniku którego kierujący motorowerem obywatel węgierski, J. Katona, doznał licznych złamań i obrażeń. Odpowiedzialnością za spowodowanie wypadku został obciążony N. Bob-Dogi z powodu nadmiernej prędkości prowadzonego przez niego pojazdu ciężarowego.

12 W dniu 30 marca 2015 r. w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS) został umieszczony wpis dotyczący europejskiego nakazu aresztowania, którego dotyczy postępowanie główne.

13 W dniu 2 kwietnia 2015 r. N. Bob-Dogi został zatrzymany w Rumunii i umieszczony w areszcie, po czym został postawiony przed Curtea de Apel Cluj (sądem apelacyjnym w Klużu) w celu wydania przez ten sąd postanowienia o jego tymczasowym aresztowaniu i przekazaniu węgierskim organom sądowym.

14 Postanowieniem wydanym w tym samym dniu wspominany sąd oddalił wniosek prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec N. Boba-Dogiego oraz nakazał jego niezwłoczne zwolnienie i umieszczenie pod dozorem sądowym na okres 30 dni, który to okres został następnie przedłużony.

15 Sąd odsyłający zwraca uwagę, że w lit. b) europejskiego nakazu aresztowania – zatytułowanej „Decyzja, na podstawie której sporządzono nakaz [Orzeczenie stanowiące podstawę wydania nakazu aresztowania]" – wskazano: „Prokuratura przy Nyíregyházi járásbíróság (sądzie rejonowym w Nyíregyháza) K.11884/2013/4", a w lit. b) pkt 1 tego nakazu, gdzie należy wskazać nakaz aresztowania lub orzeczenie mające równoważny skutek, napisano, że „europejski nakaz aresztowania nr 1.B256/2014/19-II został wydany przez Mátészalkai járásbíróság (sąd rejonowy w Mátészalka) i jest ważny również na terytorium Węgier, co oznacza, że stanowi jednocześnie krajowy nakaz aresztowania".

16 Sąd ten zwraca ponadto uwagę na rozbieżności, jakie pojawiły się w orzecznictwie sądów rumuńskich odnośnie do tego, co należy zrobić w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której europejski nakaz aresztowania jest podstawą sam dla siebie, nie mając podstawy we wcześniejszym odrębnym krajowym nakazie aresztowania.

17 Zgodnie z przeważającym poglądem w takiej sytuacji należy dokonać rozróżnienia między przesłankami formalnymi i przesłankami materialnymi i odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, gdyż wydanie europejskiego nakazu aresztowania nie konwaliduje braku krajowego nakazu aresztowania lub podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu.

18 Inne sądy uwzględniały jednak wniosek o wykonanie europejskiego nakazu aresztowania, uznając, że wszystkie przesłanki jego wydania zostały spełnione, ponieważ wydające nakaz organy sądowe wyraźnie wskazały, iż zgodnie z prawem wydającego nakaz państwa członkowskiego europejski nakaz aresztowania stanowi równocześnie krajowy nakaz aresztowania.

19 Sąd odsyłający uważa w tym względzie, że w ramach postępowania w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania decyzją, która musi być uznana przez wykonujący nakaz organ sądowy, jest orzeczenie wydane przez właściwe organy zgodnie z przepisami karnoprocesowymi państwa członkowskiego wydającego europejski nakaz aresztowania.

20 W ocenie tego sądu między europejskim nakazem aresztowania a krajowym nakazem aresztowania istnieją zasadnicze różnice. W szczególności europejski nakaz aresztowania jest wydawany w celu aresztowania i przekazania osoby – oskarżonej lub skazanej – która znajduje się na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego, podczas gdy krajowy nakaz aresztowania jest wydawany w celu zatrzymania osoby, która znajduje się na terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego.

21 Ponadto zdaniem sądu odsyłającego podstawą wydania europejskiego nakazu aresztowania jest nakaz aresztowania lub orzeczenie o wykonaniu kary, podczas gdy krajowy nakaz aresztowania wydawany jest w przypadkach i na warunkach wyraźnie określonych w przepisach karnoprocesowych wydającego nakaz państwa członkowskiego.

22 W ocenie sądu odsyłającego oznacza to, że bez krajowego nakazu aresztowania nie może dojść do zatrzymania i tymczasowego aresztowana osoby, przy czym nie można zgodzić się z interpretacją, że z chwilą przekazania osoby ściganej europejski nakaz aresztowania „przekształca się" w krajowy nakaz aresztowania. Taka interpretacja byłaby ponadto sprzeczna z prawami podstawowymi gwarantowanymi przez prawo Unii.

23 Sąd odsyłający wywodzi z tego, że europejski nakaz aresztowania musi opierać się na krajowym nakazie aresztowania wydanym zgodnie z przepisami karnoprocesowymi wydającego nakaz państwa członkowskiego, czyli na nakazie, który jest odrębny od europejskiego nakazu aresztowania.

24 Sąd odsyłający uważa wreszcie, że poza obligatoryjnymi i fakultatywnymi przesłankami odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania uregulowanymi decyzją ramową praktyka sądowa wskazuje na istnienie innych dorozumianych przesłanek odmowy. Tak jest w razie niespełnienia materialnych lub formalnych wymogów europejskiego nakazu aresztowania, na przykład w przypadku gdy nie istnieje krajowy nakaz aresztowania wydany w państwie członkowskim, które wydaje europejski nakaz aresztowania, tak jak w sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym.

25 W powyższych okolicznościach Curtea de Apel Cluj (sąd apelacyjny w Klużu) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy w celu stosowania art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej pod pojęciem »istnienia […] nakazu aresztowania« należy rozumieć krajowy nakaz aresztowania wydany zgodnie z unormowaniami karnoprocesowymi wydającego państwa członkowskiego, a zatem odrębny od europejskiego nakazu aresztowania?

2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze: czy brak krajowego nakazu aresztowania może stanowić dorozumianą podstawę odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania?".

Postępowanie przed Trybunałem

26 Sąd odsyłający złożył wniosek o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego, przewidzianego w art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

27 W uzasadnieniu swojego wniosku sąd ten podnosi w szczególności, że chociaż N. Bob-Dogi przebywa obecnie na wolności, pozostaje objęty dozorem sądowym, który to środek ogranicza jego wolność osobistą.

28 W dniu 4 czerwca 2015 r. Trybunał, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, oddalił ten wniosek.

29 Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2015 r. prezes Trybunału zdecydował na podstawie art. 53 ust. 3 regulaminu postępowania o rozpoznaniu sprawy w pierwszej kolejności.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

30 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zastanawia się w istocie, czy art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że „nakaz aresztowania", o którym mowa w tym przepisie, oznacza także krajowy nakaz aresztowania, który jest odrębny od europejskiego nakazu aresztowania.

31 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że celem decyzji ramowej – jak wynika w szczególności z jej art. 1 ust. 1 i 2 oraz z motywów 5 i 7 – jest zastąpienie systemu wielostronnej ekstradycji opartego na Europejskiej konwencji o ekstradycji z dnia 13 grudnia 1957 r. systemem przekazywania między organami sądowymi osób skazanych bądź podejrzanych w celu wykonania wyroku lub przeprowadzenia postępowania karnego, przy czym ten drugi system jest oparty na zasadzie wzajemnego uznawania (wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 75 i przytoczone tam orzecznictwo).

32 Decyzja ramowa służy zatem, dzięki wprowadzeniu nowego, prostszego i wydajniejszego systemu przekazywania osób skazanych lub podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy karnej, ułatwieniu i przyspieszeniu współpracy sądowej, przyczyniając się w ten sposób do realizacji wyznaczonego Unii celu, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w oparciu o wysoki stopień zaufania, jakie powinno istnieć między państwami członkowskimi (wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 76 i przytoczone tam orzecznictwo).

33 Zasada wzajemnego uznawania, na której opiera się system europejskiego nakazu aresztowania, opiera się z kolei na wzajemnym zaufaniu państw członkowskich odnośnie do tego, że ich krajowe porządki prawne mogą zapewnić równoważne i skuteczne poziomy ochrony praw podstawowych uznanych na płaszczyźnie Unii, w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 77 i przytoczone tam orzecznictwo).

34 Należy wreszcie przypomnieć, że jak wynika z art. 51 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, państwa członkowskie, a w rezultacie także ich sądy, mają obowiązek przestrzegać jej postanowień w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii, a więc wówczas, gdy wydający nakaz organ sądowy i wykonujący nakaz organ sądowy stosują przepisy krajowe przyjęte w celu wykonania decyzji ramowej (zob. podobnie wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 84 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 W myśl art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, o którego wykładnię zwraca się sąd odsyłający w postanowieniu o wydaniu orzeczenia w trybie prejudycjalnym, europejski nakaz aresztowania powinien zawierać informacje podawane zgodnie z formularzem znajdującym się w załączniku do tej decyzji, wskazujące na istnienie „podlegającego wykonaniu wyroku, nakazu aresztowania lub jakiegokolwiek innego podlegającego wykonaniu orzeczenia mającego analogiczny skutek prawny, a wchodzącego w zakres art. 1 i 2" decyzji ramowej.

36 Wspomniane informacje należy podać w lit. b) formularza znajdującego się w załączniku do decyzji ramowej, zatytułowanej „Orzeczenie stanowiące podstawę wydania nakazu aresztowania", w pkt 1 której to litery należy wskazać „[n]akaz aresztowania lub orzeczenie mające analogiczny skutek prawny".

37 Z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której istnieją dowody, iż w chwili wydania europejskiego nakazu aresztowania osoba ścigana znajdowała się poza terytorium węgierskim, zastosowanie w tym państwie członkowskim znajduje tzw. „procedura uproszczona".

38 Polega ona na możliwości bezpośredniego wydania europejskiego nakazu aresztowania, tj. bez konieczności wcześniejszego wydania krajowego nakazu aresztowania.

39 W takiej sytuacji w lit. b) pkt 1 formularza europejskiego nakazu aresztowania znajdującego się w załączniku do decyzji ramowej zamieszcza się w stosownym wypadku wzmiankę, że nakaz ten jest ważny również na terytorium Węgier, co oznacza, że stanowi on jednocześnie krajowy nakaz aresztowania.

40 Z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika też, że praktyka ta została w prawie węgierskim uregulowana w art. 25 ust. 7 ustawy nr CLXXX z 2012 r. w sprawie współpracy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zgodnie z którym to przepisem europejski nakaz aresztowania jest ważny również na terytorium Węgier.

41 Powstaje zatem pytanie, czy owa praktyka, zastosowana w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, jest zgodna z literą i duchem decyzji ramowej, a w szczególności z jej art. 8 ust. 1 lit. c).

42 W tym względzie należy stwierdzić, że o ile decyzja ramowa nie zawiera definicji pojęcia „nakazu aresztowania", o którym mowa w jej art. 8 ust. 1 lit. c), o tyle samo pojęcie „europejskiego nakazu aresztowania" zdefiniowane zostało w art. 1 ust. 1 decyzji ramowej jako „orzeczenie wydane przez państwo członkowskie w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego".

43 Tak zdefiniowane pojęcie „europejskiego nakazu aresztowania" jest konsekwentnie stosowane w tytule, motywach i poszczególnych artykułach decyzji ramowej, z wyjątkiem wspomnianego art. 8 ust. 1 lit. c), co zdaje się sugerować, że przepis ten dotyczy nakazu aresztowania innego niż europejski nakaz aresztowania, o którym mowa w pozostałych przepisach decyzji ramowej, a więc może tu chodzić jedynie o krajowy nakaz aresztowania.

44 Taka wykładnia znajduje potwierdzenie w treści lit. b) formularza znajdującego się w załączniku do decyzji ramowej, a w szczególności w sformułowaniu „Orzeczenie stanowiące podstawę wydania nakazu aresztowania", do którego wprost odsyła art. 8 ust. 1 akapit pierwszy decyzji ramowej, który to przepis należy w związku z tym uwzględnić przy dokonywaniu wykładni jej art. 8 ust. 1 lit. c), gdyż jego treść potwierdza, że podstawą wydania europejskiego nakazu aresztowania musi być orzeczenie sądu, czyli orzeczenie inne niż orzeczenie o wydaniu europejskiego nakazu aresztowania.

45 Dodatkowo, o ile węgierskie organy sądowe dopuszczają stosowanie tzw. „procedury uproszczonej" tylko wyjątkowo, w sytuacji gdy istnieją dowody, że w chwili wydania europejskiego nakazu aresztowania osoba ścigana znajdowała się poza terytorium węgierskim, o tyle w treści art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej nie ma żadnych wskazówek, że ustanowiony w tym przepisie wymóg doznaje jakichkolwiek ograniczeń odnoszących się do takich właśnie sytuacji.

46 Te poszczególne aspekty natury językowej potwierdzają, że pojęcie „nakazu aresztowania", o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, może odnosić się tylko i wyłącznie do krajowego nakazu aresztowania, który należy rozumieć jako orzeczenie sądu będące podstawą europejskiego nakazu aresztowania.

47 Przeciwną wykładnię, zgodnie z którą pojęcie to należy rozumieć w kategoriach ogólnych jako obejmujące wszelkie rodzaje nakazów aresztowania, w tym europejski nakaz aresztowania, co tym samym dopuszczałoby sytuację „autoreferencyjności" europejskiego nakazu aresztowania, skutkiem czego nakaz taki opierałby się sam na sobie, należy odrzucić, także dlatego, że ustanowiony w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej wymóg zostałby w ten sposób zupełnie wyzuty ze swojej treści, a tym samym pozbawiony praktycznego znaczenia.

48 Z powyższego stwierdzenia wynika też, że sformułowanie „lub jakiekolwiek inne podlegające wykonaniu orzeczenie mające analogiczny skutek prawny", znajdujące się w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, nie może być rozumiane jako odnoszące się do orzeczenia o wydaniu europejskiego nakazu aresztowania.

49 Poza tym wykładnia art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, zgodnie z którą europejski nakaz aresztowania siłą rzeczy musi opierać się na krajowym orzeczeniu odrębnym od tego nakazu, przybierającym w danym wypadku postać krajowego nakazu aresztowania, wynika nie tylko z brzmienia tego przepisu, ale też z jego kontekstu i celów, jakie ma realizować decyzja ramowa, które w myśl orzecznictwa Trybunału należy uwzględniać w przy dokonywaniu jego wykładni (zob. podobnie w szczególności wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo).

50 Jeśli chodzi o kontekst, w jakim mieści się art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, poprawność powyższej wykładni znajduje potwierdzenie, jak trafnie wskazał rzecznik generalny w pkt 49 opinii, w genezie tego przepisu, który w swoim pierwotnym brzmieniu głosił, że europejski nakaz aresztowania musi zawierać informacje o „ewentualnym istnieniu prawomocnego wyroku lub jakiegokolwiek innego podlegającego wykonaniu orzeczenia".

51 Fakt, że w ostatecznym brzmieniu przepis ten nie zawiera już żadnego elementu o charakterze fakultatywnym, potwierdza wykładnię, zgodnie z którą europejski nakaz aresztowania w każdym przypadku musi opierać się na orzeczeniu krajowym, o którym mowa w tym przepisie, w danym wypadku na orzeczeniu o wydaniu krajowego nakazu aresztowania.

52 Co się natomiast tyczy celów realizowanych przez decyzję ramową, należy stwierdzić, że wydanie europejskiego nakazu aresztowania z zastosowaniem tzw. „procedury uproszczonej", bez wcześniejszego wydania krajowego orzeczenia takiego jak krajowy nakaz aresztowania, który stanowi jego podstawę, może godzić w zasady wzajemnego uznawania i wzajemnego zaufania, na których opiera się system europejskiego nakazu aresztowania.

53 Owe zasady opierają się bowiem na założeniu, że dany europejski nakaz aresztowania został wydany w zgodzie z minimalnymi wymogami, przesądzającymi o jego ważności, wśród których figuruje wymóg wskazany w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej.

54 Tymczasem, mając przed sobą europejski nakaz aresztowania wydany w ramach tzw. „procedury uproszczonej”, taki jak nakaz rozpatrywany w postępowaniu głównym, którego podstawą jest nakaz aresztowania w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, w którym nie ma informacji o krajowym nakazie aresztowania odrębnym od europejskiego nakazu aresztowania, wykonujący nakaz organ sądowy nie jest w stanie zweryfikować, czy dany europejski nakaz aresztowania spełnia wymogi wskazane w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej.

55 Poszanowanie wymogu określonego w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej jest też o tyle istotne, że w sytuacji gdy europejski nakaz aresztowania został wydany w celu zatrzymania i przekazania osoby ściganej innemu państwu członkowskiemu, osoba ta już od pierwszego etapu postępowania może korzystać z gwarancji procesowych i praw podstawowych, których ochronę musi zapewnić wydający nakaz organ sądowy zgodnie ze swoim prawem, w szczególności chcąc wydać krajowy nakaz aresztowania.

56 Dzięki wymogowi określonemu w art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej w system europejskiego nakazu aresztowania wmontowana jest zatem dwupoziomowa ochrona praw procesowych i podstawowych osoby ściganej, gdyż do ochrony sądowej przysługującej jej na etapie wydawania orzeczenia krajowego, takiego jak krajowy nakaz aresztowania, dochodzi ochrona, jaką należy jej zapewnić na drugim etapie, czyli etapie wydawania europejskiego nakazu aresztowania, który to etap w danym wypadku może nastąpić krótko po wydaniu wspomnianego orzeczenia krajowego.

57 Tymczasem owa dwupoziomowa ochrona sądowa co do zasady nie istnieje w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której zastosowanie znajduje tzw. procedura uproszczona, gdyż jej zastosowanie zakłada, że przed wydaniem europejskiego nakazu aresztowania krajowy organ sądowy nie wydaje orzeczenia takiego jak krajowy nakaz aresztowania, na którym opiera się europejski nakaz aresztowania.

58 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że „nakaz aresztowania”, o którym mowa w tym przepisie, oznacza krajowy nakaz aresztowania, odrębny od europejskiego nakazu aresztowania.

W przedmiocie pytania drugiego

59 Poprzez swoje pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy wykładni art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej należy dokonywać w ten sposób, że w sytuacji gdy europejski nakaz aresztowania, którego podstawą jest istnienie „nakazu aresztowania” w rozumieniu tego przepisu, nie zawiera informacji wskazujących na istnienie krajowego nakazu aresztowania, wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić jego wykonania.

60 W tym względzie należy przypomnieć, że w dziedzinie regulowanej decyzją ramową zasada wzajemnego uznawania, która stanowi – jak wynika w szczególności z motywu 6 decyzji ramowej – „kamień węgielny” współpracy sądowej w sprawach karnych, stosuje się do art. 1 ust. 2 decyzji ramowej, zgodnie z którym państwa członkowskie są co do zasady zobowiązane do uwzględnienia europejskiego nakazu aresztowania (wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 79).

61 Wynika stąd, że wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania takiego nakazu wyłącznie w enumeratywnie wyliczonych wypadkach obligatoryjnej odmowy wykonania, przewidzianych w art. 3 decyzji ramowej, lub fakultatywnej odmowy wykonania, przewidzianych w art. 4 i 4a decyzji ramowej. Poza tym wykonanie europejskiego nakazu aresztowania można uzależnić wyłącznie od jednego z warunków wyczerpująco określonych w art. 5 decyzji ramowej (wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 80).

62 Należy stwierdzić, że brak w europejskim nakazie aresztowania informacji wskazujących na istnienie krajowego nakazu aresztowania nie został wymieniony wśród przesłanek odmowy wykonania określonych w art. 3, 4 i 4a decyzji ramowej ani też nie jest objęty zakresem stosowania art. 5 tej decyzji.

63 Jednakże, na co zwrócił również uwagę rzecznik generalny w pkt 107 opinii, mimo że przepisy decyzji ramowej nie pozostawiają miejsca na żadną inną podstawę odmowy wykonania nakazu niż podstawy w niej wymienione, nie ulega wątpliwości, iż wspomniane przepisy opierają się na założeniu, że europejski nakaz aresztowania spełnia wymogi prawidłowości tego nakazu określone w art. 8 ust. 1 decyzji ramowej.

64 Skoro więc art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej zawiera wymóg prawidłowości, którego przestrzeganie stanowi przesłankę ważności europejskiego nakazu aresztowania, naruszenie tego wymogu powinno co do zasady doprowadzić wykonujący organ sądowy od odmowy wykonania tego nakazu.

65 Jednakże przed podjęciem takiej decyzji, która ze względu na swój charakter powinna stanowić wyjątek w ramach systemu przekazywania ustanowionego decyzją ramową, który opiera się na zasadach wzajemnego uznawania i wzajemnego zaufania, wspomniany organ powinien, stosownie do art. 15 ust. 2 decyzji ramowej, zwrócić się do wydającego nakaz organu sądowego o bezzwłoczne uzupełnienie wskazanych w nakazie informacji, co pozwoli mu na zbadanie kwestii, czy niezamieszczenie w europejskim nakazie aresztowania informacji wskazujących na istnienie krajowego nakazu aresztowania wynika stąd, że krajowy nakaz aresztowania, wcześniejszy i odrębny od europejskiego nakazu aresztowania, faktycznie nie został wydany, czy też stąd, że taki krajowy nakaz został wprawdzie wydany, ale informacja o nim nie została zamieszczona.

66 Jeżeli, w świetle informacji przekazanych zgodnie z art. 15 ust. 2 decyzji ramowej oraz wszelkich innych informacji, jakimi dysponuje wykonujący organ sądowy, organ ten dojdzie do wniosku, że europejski nakaz zapłaty, mimo że opiera się na istnieniu „nakazu aresztowania" w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej, został w rzeczywistości wydany bez wcześniejszego wydania krajowego nakazu aresztowania odrębnego od europejskiego nakazu aresztowania, organ ten powinien odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania ze względu na naruszenie wymogów prawidłowości określonych w art. 8 ust. 1 decyzji ramowej.

67 Z powyższych rozważań wynika, że na pytanie drugie należy odpowiedzieć w ten sposób, iż art. 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy europejski nakaz aresztowania, który opiera się na istnieniu „nakazu aresztowania" w rozumieniu tego przepisu, nie zawiera informacji wskazujących na istnienie krajowego nakazu aresztowania, wykonujący organ sądowy powinien odmówić jego wykonania, jeżeli w świetle informacji przekazanych mu stosownie do art. 15 ust. 2 decyzji ramowej oraz wszelkich innych informacji, które posiada, uzna on, że europejski nakaz aresztowania jest nieważny, gdyż został wydany bez wcześniejszego wydania krajowego nakazu aresztowania, odrębnego od europejskiego nakazu aresztowania.

W przedmiocie kosztów

68 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że „nakaz aresztowania", o którym mowa w tym przepisie, oznacza krajowy nakaz aresztowania, odrębny od europejskiego nakazu aresztowania.**

2) **Artykuł 8 ust. 1 lit. c) decyzji ramowej 2002/584, zmienionej decyzją ramową 2009/299, należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy europejski nakaz aresztowania, który opiera się na istnieniu „nakazu aresztowania" w rozumieniu tego przepisu, nie zawiera informacji wskazujących na istnienie krajowego nakazu aresztowania, wykonujący organ sądowy powinien odmówić jego wykonania, jeżeli w świetle informacji przekazanych mu stosownie do art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584, ze zmianami, oraz wszelkich innych informacji, które posiada, uzna on, że europejski nakaz aresztowania jest nieważny, gdyż został wydany bez wcześniejszego wydania krajowego nakazu aresztowania, odrębnego od europejskiego nakazu aresztowania.**

Podpisy